

38

KOMUNIKAT NR 78 PRZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO

z dnia 24 października 2007 r.

w sprawie zdarzenia lotniczego Nr 176/04

Wypadek lotniczy, który wydarzył się w Modlinie, w dniu 26 lipca 2004 r., na motolotni ZEM-3, pilotowanej przez mężczyznę, lat 78, klasyfikując do kategorii:

„Czynnik ludzki”
w grupie przyczynowej **„Postępowanie umyślne – H1”**
oraz
„Brak kwalifikacji – H2”.

1. Opis okoliczności wypadku:

Pilot wystartował do lotu na prototypowej motolotni. Start odbył się z pasa betonowego „lotniska” Modlin. Po oderwaniu się motolotni od pasa i nabraniu około 30-40 metrów wysokości, pilot motolotni wykonał głęboki lewy zakręt lub motolotnia samoistnie wykonała manewr bez udziału pilota. Komisji nie udało się ustalić, czy był to zamierzony manewr pilota, czy też, co jest bardzo prawdopodobne, spóźniona reakcja pilota na podmuch termiczny. W rezultacie motolotnia będąca w głębokim, lewym ślizgu, zderzyła się z ziemią.

Struktura wózka motolotni oraz skrzydła przejęła większą część energii zderzenia, jednak pilot zabezpieczony tylko dwupunktowymi pasami biodrowymi i wykonujący lot bez kasku ochronnego, doznał w wyniku uderzenia, licznych obrażeń wewnętrznych i zewnętrznych. Pilot został przewieziony do szpitala, gdzie na skutek odniesionych obrażeń zmarł. Motolotnia uległa całkowitemu zniszczeniu.

Pilot motolotni nie posiadał Karty Stopnia Wyszkożenia, Świadczenia kwalifikacji, ani ważnego orzeczenia lotniczo-lekarskiego.

2. Przyczyna wypadku:

Przyczyną wypadku była utrata kontroli nad motolotnią, spowodowana niestatecznością kierunkową i podłużną prototypowej motolotni, obciążonej znacznymi błędami konstrukcyjnymi.

Okolicznościami sprzyjającymi zaistnieniu wypadku były:

- niewielkie doświadczenie pilotażowe pilota;
- obniżona sprawność organizmu wynikająca z zaawansowanego wieku i obrażeń odniesionych we wcześniejszych wypadkach lotniczych;

- brak dostatecznych umiejętności i doświadczenia do wykonywania lotów doświadczalnych.

3. Stwierdza się naruszenie następujących przepisów lotniczych:

- 1) Ustawa Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331), art. 114.
- 2) Warunki i wymagania dotyczące używania motolotni oraz zasady eksploatacji i obowiązki użytkowników, (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 kwietnia 2005 r. w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków – Dziennik Ustaw Nr 107 z 2005 r., poz. 904).

4. Zalecenia profilaktyczne:

Dyrektorzy aeroklubów, ośrodków szkolenia lotniczego:

- 4.1. Zapoznać personel lotniczy wykonujący loty na motolotniach z okolicznościami, przyczynami wypadku lotniczego oraz z zaleceniami profilaktycznymi.
- 4.2. Przypomnieć personelowi lotniczemu wykonującemu loty na motolotniach o warunkach i wymaganiach dotyczących używania motolotni oraz zasadach ich eksploatacji i obowiązkach użytkowników, (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 kwietnia 2005 r. w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków – Dz. U. Nr 107 z 2005 r., poz. 904).
- 4.3. Przypomnieć personelowi lotniczemu, wykonującemu loty na motolotniach oraz technicznemu o wymaganiach technicznych dla motolotni (Wytoczne Nr 3 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 18 maja 2006 r. zmieniające wytyczne w sprawie wymagań technicznych stosowanych przez inspektorów przy sprawdzaniu zdolności technicznej ultralekkich statków powietrznych, parolotni, motolotni oraz spadochronów – Dziennik

Urzędowy Urzędu Lotnictwa Cywilnego Nr 5 z 2006 r., poz. 21).

- 4.4. Przypomnieć personelowi lotniczemu, wykonującemu loty na motolotniach oraz technicznemu o zasadach sprawowania nadzoru nad wydawaniem i przedłużaniem pozwoleń na wykonywanie lotów motolotni (Wytyczne Nr 2 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 7 czerwca 2006 r. – Dziennik Urzędowy Urzędu Lotnictwa Cywilnego Nr 5 z 2006 r., poz. 22).

Organizacjom produkującym i obsługującym motolotnie, inspektorom, zaleca się:

- 4.5. Podczas obsługi motolotni wykonać przegląd zamontowanych pasów bezpieczeństwa.
- 4.6. Nie przedłużać pozwoleń na wykonywanie lotów motolotniami, jeżeli istnieje możliwość zainstalowania pasów barkowych w motolotniach wyposażonych w dwupunktowe pasy bezpieczeństwa (biodrowe).

4.7. Odnotowywać w metrykach obsługowych motolotni informacje dotyczące możliwości zainstalowania pasów barkowych w motolotniach wyposażonych w dwupunktowe pasy bezpieczeństwa (biodrowe). Informacje te również należy odnotować w prowadzonej ewidencji statków powietrznych.

4.8. Nie wydawać pozwoleń na wykonywanie lotów dla nowo zbudowanych motolotni, które posiadają jedynie dwupunktowe (biodrowe) pasy bezpieczeństwa.

Zarządzającym lotniskami – lądowiskami, przypomina się o:

- 4.9. Bezwzględny stosowaniu zapisów zawartych w art. 80, 81 i 82 – ustawy – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331).

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego
w z. M. Mączka,
Wiceprezes Urzędu